

Jun u'j e xi' ttz'i'ben apóstol Pablo cye ocllal at tuj departamento Galacia

Jun k'olbebl tu'n Pablo

¹ Inayena Pablo. Jun t-xel Jesucristo kena. Yaa'n xjal e scy'onte weya tu'n woca te jun t-xel Jesucristo, bix yaa'n xjal e smante weya. Scy'o'n kena bix sma'n kena nuk o'cx tu'n Jesucristo bix tu'n Kman Dios e jaw titz'jsa'n ja Jesucristo tuj cyamecy. ² Nxi' ntz'i'bena ja u'j lu te cykilca cloj ocllal ti' Cristo tuj departamento Galacia. Jax ju'x kej ocllal at wuyena ma txi' cyk'o'n jun k'olbebl te cyey.

³ Tzajxit t-xtalbil Kman Dios tuya Kaaw Jesucristo cyibaja, bix cyu'nxit-xin chi temey tuj ttžyal. ⁴ E xi' tk'on tiib Jesucristo tu'n tbyet tu'n kil, tu'ntzen kclet tu'nxin ti'j ka' at ja'lewe twitz tx'otx'. E cyimxin cuma ju' e tajbe Kman Dios. ⁵ ¡Jawxit nimset Kman Dios te junx maj! Ju'xit ttena.

Mintii' juntl xnak'tzbil ti'j ti tten tu'n kclet

⁶ Key ocllal, ma baj nc'u'ja ti'j ma bint cyu'na. Ma bint nuk cab k'ij oclslankey ti'j jaxxix yol e xi' nk'umena cyey. Pero ja'lewe ma tzak' cyjel cycye'yena Dios. E tzaj tk'o'n Dios tu'n cycleta nuk tu'nj xtalbil k'o'n cyey tu'n Cristo, pero cyaja tu'n cyoc lpey ti'j junxitl xnak'tzbil. ⁷ Mintii' juntl xnak'tzbil ti'j ti tten tu'n cycleta, pero at juun cyxola nchi ch'ixben nxnak'tzbila te tzipetsal

cyey. Cyajxin tu'n t-xitj jjaxxix xnak'tzibil ti' Cristo. ⁸Junx xnak'tzibil tu'n cyclet xjal, jaj e xi' nk'umena cyey. Ka at jun xjal ma t-xnak'tza juntl xnak'tzibil ti'j ti tten tu'n kclet, tzajxit tsbu'n Dios ja, amale inayenta bix ka jun tsanjel Dios tuj cya'j. ⁹Juntl maj cxe'l nkba'na jma txi' nkba'na cyey, ka at jun xjal ma t-xnak'tza juntl xnak'tzibil twitzj xnak'tzibil ocslankey ti'j, itzajxit tsbu'n Dios ja!

¹⁰Cyiw ch'in nyola, pero jey', tu'nj ja cyiw yol lu, ¿yaa'mpa tzinen tuj cywitz ncy'iya nuk tu'n wela ba'n tuj cywitz xjal? ¿Wajpiya tuj cywitz nuk tu'n cyyolen xjal ba'n wi'ja, tisen cykba'n juun cyxola? ¿Yaa'mpa tzinen waja nuk tu'n wela ba'n tuj twitz Dios? Nuket oc wipena nuk tu'n wela ba'n tuj cywitz xjal, yaa'ntzenle jax jun t-ak'anal Cristo kena.

Eyole Pablo ti'j ti tten tej toc te t-xel Jesús

¹¹Key ocslal, ilxsen ti'j q'uelel cyni'ya ti'j jba'n xnak'tzibil ti'j colbil ke e xi' nk'umena cyey, yaa'n cyyol xjal. ¹²Yaa'n k'o'n weya cyu'n xjal, bix min in xnak'tzana ti'j. Jax Jesucristo e tzaj tyeec'an weya.

¹³Cxe'l nkba'na cyey ti tten e wiik'a jxnak'tzbila tu'n Cristo. O cybiy ti e bint wu'na tej nxi' lpeya ti' cyley judío. Nimxsen in k'ojla cyi'j t-xjal Dios tu'n cyxi'xin tuj tzee' bix tu'n cycubxin, tu'ntzen tcub xitj cyocslablxin ti' Cristo. ¹⁴Bix mas cyiw in tiina tuj cyley judío cywitzj ch'ixc'a yaa'n cykilcatl ntanema. Nim oc wipena ti'j tu'n cyniman cykil ntanema kej costumbre otk cyaj cyk'o'n ke wiy'jila.

¹⁵Pero amale in k'ojleta ti' Dios, pero tu'n t-xtalbilxin weya e tak'xin weya wajbena texin. Tej

mitkna'x witz'ja, ya scy'o'ntl kena tu'nxin. Bix tej tpon tumel tuj twitzxin, ¹⁶ e tak'xin weya tu'n tel nni'ya ti'j Tcwalxin, tu'ntzen t-xi' nk'umena ti' Tcwalxin cyej xjal yaa'n judío. Tejzen tel nni'ya ti' Tcwalxin, min in xi'ya cyuya xjal tu'n t-xi' nka-nena ka iy'nen cyilbil ti'j. ¹⁷ Jax min in xi'ya cyuya kej t-xel Jesús tuj tnom Jerusalén, ejee'j oc te t-xel Jesús nejl nwitzá. Nuk o'cx in xi'ya nakch tuj tx'otx' te Arabia tu'n ntena njunala jaa' min-al xjal. Mas yaj, in ajtz meltz'aja tuj tnom Damasco. ¹⁸ Min in xi'ya tuj Jerusalén tu'n nyolena cyuya t-xel Jesús teje tbint oxe jnabk'i ttzajlen tyeec'an Dios Tcwal weya. Manc'biltzen in xi'ya Jerusalén tu'n wlontiya twitz Pedro, pero nuk olaaj k'ij in tena tuyaxin. ¹⁹ Bix min-al juntl t-xel Jesús e wila. Nuk o'cx t-xelxin Jacobo e wila, jxin titz'en Cawel kxol. ²⁰ Jnxi' nkba'na cyey, jax wu'na. Ttzki'n Dios min nchin xtak'ena.

²¹ Yajxitlzen, bix in xi'ya cyuj ke departamento Siria bix Cilicia. ²² Min in cyaja cyxol niy'tl t-xel Jesús cyuj tja Dios tuj departamento Judea. Kej ocslal ti' Cristo ete' tjak' cyxnak'tzibil t-xel Jesús, mi nuket cytzki'n nwitzá. ²³ Pero ejee'j ocslal el cyniy' ti'j ka jaxxix xnak'tzibil e nk'umena, cuma e cybixin cyyol kej ocslal otk chi nyajlaya nejl. Tzi kej ocslal otk chi yajlet wu'na: "Jxin xjal e tyajla ejoo'ya nejl, ja'lewe ntk'umentlxin kocslabl, jaj kocslabl oc tipenxin ti'j nejl tu'n t-xitj," tzikexin. ²⁴ Bix tej cybinte ocslal tuj Judea ja yol lu, nimxsen e jaw cynimsa'nxin Dios wi'ja.

2

¹ Tbjalxenxiltzen cyajlaaj jnabk'i nxi'lena

Jerusalén tneel maj, in xi'ya juntl maj tuj Jerusalén. E xi' Bernabé wuyena, bix jax e xi' wii'na Tito. ² Pero in xi'ya nuk o'cx tu'n jun tumel otk tzaj tk'o'n Dios weya. Min in xi'ya tu'n cyajbil xjal. Bix in yolena cyuya nejenel cye ocslal, tu'n t-xi' ntx'olba'na alcyej xnak'tzbil nxi' nk'umena cyej xjal yaa'n judío, tu'ntzen mi'n chi k'ojl ti'j waak'ena nbint wu'na bix otk bint wu'na, tu'n mi'n txi' waak'ena tuj il. ³ Bix e cycuyaxin wuyena mintii' il ti'j tu'n tel keset ttz'umel ttz'albil jun xjal tu'n tclet, tisen tzin cykba'n kej xjal judío. C'oquel cyc'u'ja ti'j ti e bint ti' Tito, jxjal e xi' wii'na. Mi nuket jaxin min e cykbaxin tu'n tel keset-xin, amale yaa'nt judíoxin. ⁴ In yolena cyuya nejenel cye ocslal nuk o'cx tu'n mi'n tz'oc cyc'u'j ti'j cyyol kej xjal tzin cykba'n ocslalke pero x̄tak'ke. Tuya x̄tak' cyyol, ocx ke x̄tak' ocslal kxola, ejoo'ya ocslal tuj Jerusalén. Nuk o'cx oc cycwent-xin ti'j ka nko nimana cycostumbre judío bix ka min. Cycy'ixin tu'n ktzakpet ti' kil nuk tu'nj kmojbabl kiib tuya Cristo Jesús. Nuk o'cx cyajxin tu'n kten tjak' tley Moisés, tisen jun xjal x̄po'n. ⁵ Pero mi nuket jun minuto in keya tuyaj cyajbilxin, cuma ilxsen ti'j tu'n tcyaj jaxxix jxnak'tzbil ti'j colbil ke cyxola.

⁶ Yaltzen kej nejenel cye ocslal tuj Jerusalén, tz'aklxix el nxnak'tzbila tuj cywitzxin. Tzin cykba'n tzpetsal ka mas tz'aklxix cyxnak'tzbil t-xel Jesús twitzj weya nxnak'tzbil, cuma e ten ke t-xel Jesús tuyaxin nejl. Pero yaa'n il ti'j tuj nwitzza ka mas jawnex niy'tl ke t-xel Jesús tuj cywitz tzpetsal cyxola, cuma tuj twitz Dios min-al jun xjal mas jawnex twitz juntl. ⁷ Pero cyej t-xel Jesús tuj Jerusalén, min e k'ojlke wi'ja, sino e cycuyaxin

jweya nxnak'tzibil. El cyniy'xin ti'j otk tzaj tk'o'n Dios jjaxxix xnak'tzibil ti'j colbil ke weya tu'n t-xi' nk'umena cyej xjal yaa'n judío, jax tisenj otk tzaj tk'o'nxin te Pedro tu'n t-xi' tk'umen cyej xjal judío. ⁸ El cyniy'xin ti'j tisen oc tk'o'n Dios tipemal Pedro tu'n tajben te t-xel Jesús cyxol xjal judío, jax oc tk'o'n Dios wipemala tu'n wajbena te t-xel Jesús cyxol xjal yaa'n judío. ⁹ Ja tzunkej ocslal crinsipal tuj cywitz cykil ocslal, ja Jacobo, Pedro, bix Juan, el cyniy'xin ti'j otk tzaj tk'o'n Dios t-xtalbil weya tu'n wak'anana tuj taak'enxin. Ju' tzunj, e tzaj cyk'o'nxin cyk'abxin weya bix te Bernabé te yec'bil ba'n tuj cywitzxin tu'n t-xi' nk'umena tyol Dios tuya Bernabé cyxol xjal yaa'n judío, jooc'tzen ejee'xxin tu'n t-xi' cyk'umen cyxol judío. ¹⁰ Nuk o'cx oc cyocsa'nxin nc'u'ja tu'n mi'n cyaj ncyeyena tu'n t-xi' wonena kej judío mebe, bix tu'n ja lu e ncuwana tuya cykil nc'u'ja.

Tej toc tile Pablo ja Pedro tuj tnom Antioquía

¹¹ Mas yaj, e yec'j juntl maj e tzaj nxnak'tzibila tu'n Dios, yaa'n cyu'n t-xel Jesús. Tej tpon Pedro tuj tnom te Antioquía, il ti'j oc wilen xina tibajc'a twitzxin oca nkba'na, cuma min e tnimaxin jaxxix jxnak'tzibil. ¹² Tuj tneel, ba'n e bint tu'nxin, cuma e waa'nxin cyuyaj cykil ocslal, amale atet juun yaa'n judío. Pero tej cypon cab judío tuj tnom sma'n tu'n Jacobo, ak' elel tpa'n tiibxin cyi' ocslal yaa'n judío, cuma at cytzi judío ti'jxin, cuma tzin cykba'n judío nchucj jun xjal twitz Dios ka ma waa'n cyuyaj xjal yaa'n judío. ¹³ Bix cuma yaa'n junx j-e bint tu'nxin tuyaj e xi' tk'umenxin, bix el cypa'n cyiib niy'tl ocslal judío tuj Antioquía cyi'j

ocslal yaa'n judío, amale elet cyniy'xin ti'j ba'n tu'n cywaa'nxin junx cyuya cykil ocslal. Hasta Bernabé e cub ti'j cyu'n judío tu'n mi'n waa'nxin cyuyaj ocslal yaa'n judío. ¹⁴ Pero tej t-xi' ncyeyena yaa'n junx cybinchbenxin tuyaj jaxxix xnak'tzbil ti'j colbil ke, e xi' nkba'na te Pedro twitz cykil ocslal: “Jun judío tey, pero o tzakpeta ti'j cyley judío, bix nwaa'na tisenx tten cyu'n xjal yaa'n judío. Ju' tzunj, ¿tikentzen tzin tyeec'ana il ti'j tu'n cyniman xjal yaa'n judío cyley judío tu'n cyel ba'n twitz Dios? ¹⁵ Amale judíot ko' cuma judío ke kiy'jil, bix yaa'n jun wikxítl xjal ko' min e kiik' ley te Moisés, ¹⁶ pero el kniy' ti'j jun xjal jiquen twitz Dios nuk o'cx tu'nj toclabl ti' Jesucristo, yaa'n tu'n tbinchan alcyey tzin tkba'n tley Moisés. Ju' tzunj, amale judíot ko', pero o ko ocslan ti' Cristo Jesús, tu'ntzen jiquen ko' twitz Dios tu'n kocslabl ti' Cristo. Min o ko clet tu'nj knimbil ti' tley Moisés, cuma min-al jun xjal n-el jiquen twitz Dios tu'nj tnimbil ti' tley Moisés.

¹⁷ Pero ka jax cyu'n judío oc ko' te aj il tisen kej xjal yaa'n judío tej kocke jiquen twitz Dios nuk o'cx tu'n Cristo, bix yaa'ntl tu'nj jknimbil ti' tley Moisés, tu'n tzunj Cristo o ko oc aj il. Cxe'l nkanena tey, ¿tumelpa tu'n t-xi' kkba'n tu'n Cristo nko oc te aj il? ¡Min!

¹⁸ Katzen ma tz'oc ke kc'u'j ti'j knimbil ti' ley tu'n koc jiquen twitz Dios, tzin kyeec'an min tz'oc kbi'n ley, ¹⁹ cuma e tkba ley ki'j mlay ko oc jiquen twitz Dios tu'nj knimbil ti' ley. Ju' tzunj, ya mintl n-oc wipena ti'j tu'n woca jiquen twitz Dios tu'n ley, tu'ntzen woca jiquen nuk o'cx tu'nxin, tu'n wajbena nuk o'cx texin. ²⁰ Te junx maj ma tz'oc ke

nc'u'ja nuk o'cx ti' Cristo e jaw k'o'n twitz cruz te nxela. Ya mi'ntl txi' njoyo'na nchunk'lala tu'nj weya nbinchben, sino at nchunk'lala tu'n Cristo najl tuj wanema. Jchunk'lal nxi' wii'na ja'lewe, ma tzaj k'o'n weya tu'nj wocslabla ti'j Tcwal Dios, jaj xjal oc wak'a te, bix e cyimxin te nxela. ²¹ Mi'n cyaj ncyeyena t-xtalbil Dios weya. Nuket nko oc jiquen twitz Dios tu'nj kbinchben tjak' ley, nukettzenle ganax e cyim Cristo,” ntziya te Pedro.

3

O kiik' Espíritu Santo tu'nj kocslabl ti'j e bint tu'n Cristo twitz cruz

¹ Key ocslal tuj Galacia, mintii' cynaabla. ¿Tikentzen ma che'x lpey ti' jun yol sbul? Nejl, tzinenxix e xi' nk'umena cyey tiken e cyim Jesucristo twitz cruz. ² Cxe'l nkanena cyey, ¿e cyiik'pey Espíritu Santo tu'nj cynimbila ti' tley Moisés, bix ka tu'nj cyocslabla ti' Cristo tej cybintey ti e bint tu'nxin twitz cruz? ³ ¿Mimpatii' cynaabla? Tej cyocslana tuj tneel, ockey jiquen tu'nj e bint tu'n Espíritu Santo. ¿Tikentzen n-oc cyipena ti'j ja'lewe tu'n cyoca jiquen twitzxin tu'nj cyexa cybinchbena? ⁴ Bix juntl. Nim q'uixc'aj iy'x cyu'na tej cyocslana ti' Cristo. ¿Nukpa cyajxa iy'x ja q'uixc'aj lu cyu'na? Cutžit ka min.

⁵ Cxe'l nkanena cyey juntl maj, oj ntzaj tk'o'n Dios Espíritu Santo cye xjal, bix nxi' tyeec'anxin jawnex tipemalxin cyxol xjal, ¿tzimpa tk'o'nxin ju'wa cuma n-oc cybi'n xjal tley Moisés? Min. Tzin tk'o'nxin nuk o'cx tu'nj ma txi' cyocsla'na jba'n pochal ti tten tu'n koc jiquen twitzxin.

O tz'oc ke tc'u'j Abraham nuk ti'j tyol Dios

⁶ C'oquel cyc'u'ja ti'j ti toc tu'n tyol Dios ti' Abraham. T'zi cyjulu: “Oc ke tc'u'j Abraham ti' Dios. Ju' tzunj e tzaj k'o'n te Abraham tu'n toc jiquen twitz Dios,” t'zi tyol Dios. ⁷ Ju' tzunj, il ti'j q'uelel cyni'ya ti'j nuk o'cx kej xjal n-oc ke cyc'u'j ti' Dios, ejee' tzunja t-xjal Dios tisen Abraham. ⁸ Bix c'oquel cyc'u'ja ti'j jatxe tuj tneel e cub tninc'u'n Dios tu'n cyoc kej xjal yaa'n judío jiquen twitzxin ka ma chi ocslan ti'jxin. Ju' tzunj, e xi' tkba'n Dios te Abraham: “Tu'na chi oquela cykilca wik xjal wunak twitz tx'otx',” t'zi Dios te Abraham, t'zi tyol Dios. ⁹ Ju' tzunj, il ti'j q'uelel cyni'ya ti'j ntk'o'n Dios t-xtalbil cyej xjal n-oc ke cyc'u'j ti'jxin, tisen e tak'xin te Abraham tej toc ke tc'u'j Abraham ti'jxin. ¹⁰ Bix il ti'j q'uelel cyni'ya ti'j kej xjal n-oc cyipen ti'j tu'n cycaman ti'j t-xtalbil Dios tu'nj nchi niman ley, cwel cycastleiwa tu'n Dios, cuma mlay bint cykilca ley cyu'n. Tzin tkba'n tyol Dios cyjulu: “Cwel tk'oj Dios tibaj cykil kej xjal min chi binchan cykil yol tz'i'ben tuj ley,” t'zi tyol Dios. ¹¹ Tzinen ta' min-al jun xjal c'oquel jiquen twitz Dios tu'nj nniman ley, cuma tzin tkba'n tyol Dios cyjulu: “Jiquen ta' jun xjal twitz Dios nuk o'cx tu'nj n-oc ke tc'u'j ti' Dios,” t'zi tyol Dios. ¹² Pero te ley, ka ma tz'oc ke kc'u'j ti' ley tu'n koc jiquen twitz Dios, mlayltzen tz'oc ke kc'u'j ti' Dios. Tzin tkba'n tyol Dios cyjulu: “Jxjal taj tu'n tcnet tchunk'lal tu'nj ley, ilxsen ti'j cbinchal entera ley,” t'zi tyol Dios.

¹³ Key ocslal, tu'nj min e kbincha jtzin tkba'n ley, ju' tzunj at tcublel kcastleiwa kibaj. Pero tu'n ktzakpet ti'j kcastleiwa, e xi' tchjo'n Cristo chojbil kil. E xi' tiken texin kcastleiwa tej tcyaj sbu'nxin

twitz cruz. Sbu'n ta'xin, cuma tzin tkba'n tyol Dios cyjulu: “Jawnexsen tch'ixew jun xjal njaw c'let tk'ab jun tzee' oj n-oc tuj castiwa,” tzi tyol Dios. ¹⁴ El ttzakpi'n Cristo ejoo' tuj tcwent ley tu'n tpon baj twi' jtyol Dios e cyaj tk'o'n te Abraham, jaj tu'n ttzaj tk'o'n Dios t-xtalbil te cykil wik xjal tu'nj tiy'jil Abraham. El ttzakpi'n Cristo ejoo' tu'n kiik'ente Espíritu Santo tu'nj kocslabl ti' Cristo, J-espíritu Santo e cyaj tk'o'n Dios tyol ke tu'n kiik'ente.

¹⁵ Key hermano, cxe'l nkba'na jun techel cyey ti nbaj cyxol xjal. N-el kniy' ti'j mlay bint tu'n tcub xitj jun trat cyxol xjal. Amale binnet trat nuk cyu'n xjal, pero oj tcywix tuj juzgado, mlay bint tu'n tel xe't bix mlay bint tu'n tch'ixpet tu'n juntl xjal. ¹⁶ Ju'tzen tten tuyaj yol e cyaj tk'o'n Dios te Abraham bix te t-xe'chel. Bix tej tcyaj tk'o'n Dios tyol te Abraham bix te t-xe'chel, c'oquel cyc'u'ja ti'j min tzin tkba'n tyol Dios “cye t-xe'chel.” Nuk o'cx tzin tkba'n “te t-xe'chel.” Tzin tkba'n ju'wa cuma nyolen ti'j jt-xe'chel Abraham, ja Cristo. ¹⁷ Cxe'l ntx'olba'na jtechel cyey. Tisen mlay bint tu'n tcub xitj jun trat cyxol xjal, jax mlay cub t-xiten Dios jyol e cyaj tk'o'n te Abraham, jyol e cywix tuya cyiwsabl yol. Jley e cyaj tk'o'nxin te Moisés cyaja syent tuya winaklaaj jnabk'i mas yaj, mlay tz'el tii'n tipemal jyol e cyaj tk'o'nxin te Abraham. ¹⁸ Ju'tzunj, nuket e kiik' t-xtalbil Dios nuk tu'nj knimbil ti' ley, mintetzele e kiik' t-xtalbilxin tu'nj yol e cyaj tk'o'nxin. Pero tzin tyeec'an Abraham yaa'n ju'wa. E tzaj tk'o'n Dios xtalbil te Abraham nuk o'cx tu'nj otk cyaj tk'o'nxin tyolxin.

Tej tyole Pablo ti'j ti tajbelel tley Moisés

¹⁹ Pero ka ju'wa, ¿titzen tajbel tley Moisés? E tzaj tk'o'n Dios ley te Moisés mas yaj tu'n tel kniy' ti' kil. Pero tej ttzaj cyk'o'n tsanjel Dios tuj cya'j ley te ke tuj tk'ab Moisés, yaa'n tu'n tten ley te junx maj. E tajbe Dios tu'n tcawen ley kibaj, pero nuk o'cx mitkx n-u'la jt-xe'chel Abraham e cyaj tk'o'nxin tyolxin tu'n tul. ²⁰ Bix c'oquel cyc'u'ja ti'j il ti'j ajben jun tyolel Dios tu'n t-xi' tk'o'n ley cye xjal. Pero tej ttzaj tkba'n Dios tyol te Abraham, jax Dios e yolen tuyaxin. Ja lu tzin tyeec'an mas ba'n t-xtalbil Dios e cyaj tk'o'n te Abraham twitzj ley e xi' tk'o'nxin te Moisés.

²¹ Katzen ma ko oc jiquen twitz Dios nuk o'cx tu'n t-xtalbil Dios, bix yaa'n tu'n ley, ¿q'uelelpatzen kniy' ti'j nk'ojl ley e tzaj tk'o'n Dios te Moisés ti'j jyol e cyaj tk'o'n Dios te Abraham? ¡Min! Min k'ojl, sino at juntl taak'en. Nuket at kipemal tu'n ley tu'n knimante, ajbentzenle ley tu'n koc jiquen twitz Dios. Pero min. ²² O cyaj tk'o'n Dios ley nuk o'cx tu'n tel kniy' ti'j o ten cykil xjal tuj tk'ab il tisen ke pres, tu'ntzen nuk tu'nj cyocslabl ti' Jesucristo ctzaal tk'o'n Dios t-xtalbil te cyej xjal n-oc ke cyc'u'j ti' Jesucristo. ²³ Tej mitkna'x tpon tumel tu'n tyeec'ante Dios ti tten tu'n ktzakpet tu'nj kocslabl ti' Jesucristo, tisenc'a tuj tzee' eto'cxe, bix ajben ley tisen jun c'ojlal cars, tu'ntzen kajbente jba'n tpochal tu'n ktzakpet tu'n Cristo tej tul ja pochablte lu mas yaj. ²⁴ Ju' tzunj, il ti'j q'uelel kniy' ti'j ajben ley nuk tu'n t-xi' tii'n ejoo' tuya Cristo, tu'ntzen koc jiquen twitz Dios tu'nj kocslabl ti' Cristo. ²⁵ Pero ja'lewe, cuma o ko ocslan ti' Cristo, ju' tzunj mintii'tl il ti'j tu'n tajben ley tu'n t-xi' tii'n ejoo' tuya Cristo.

²⁶ Key ocslal, tcwal Dioskey tu'nj cyocslabla ti' Cristo Jesús. ²⁷ Junx ete'y tuya Cristo, ejee'xa at cymojobabl cyiiba tuyaxin, cuma o tz'oc cyk'on cyi-iba tuyaxin. ²⁸ Tuj twitz Dios, min-al jun wik xjal cyxola mas jawnex twitz juntl wik. Judío lokey, yaa'nle judíokey, ajnintz lokey, nmak lokey, xinak lokey, xuuj lokey, junx ta' cykilcakey twitz Dios, cuma junx ete'y tuya Cristo Jesús. ²⁹ Bix tu'nj junx ete'y tuya Cristo, bix t-xe'chel Abraham ja Cristo, ju' tzunj tcwal Abrahamkey, bix at cyoclena tu'n cyiik'a jcykaba e cyaj tkba'n Dios te Abraham.

4

¹ Cxe'l nkba'na jun techel ti cytena tej mitkna'x cytzakpeta ti' tcawbil ley. Tisen jun maan mlay cawen tuj jun jaa', jaxse ju'x mlay cawen tcwal taaw jaa' ka nee'xk'a, amale c'oqueletk'a te taaw jaa' oj tock'a ma' xjaltl. ² Jun nee' tjak' cycawbil c'ojlalte ta', bix tkabk'a tjak' cycawbil c'ojlal tek'a ta' ojxe tpon jk'ij ctkba' tmank'a tu'n tcawenk'a tuj jaa'. ³ Jaxse ju'x ke, tisen nee' yaa'n tzakpi'n ko' nejl, cuma eto' tjak' jcycawbil nim ley bix xnak'tzbil at twitz tx'otx'. ⁴ Pero tej tpon jtumel otk tkba Dios tu'n tul Tcwal twitz tx'otx', e tzaj tsma'nxin Tcwalxin. Itz'j Tcwalxin ti' jun xuuj tu'n tocxin te jun xjal, bix itz'jxin tjak' tcawbil ley. ⁵ Itz'jxin tjak' tcawbil ley tu'n kclet tjak' tcawbil ley tu'nxin, tu'ntzen kiik'ente cykilca koclen te tcwal Dios. ⁶ Ju' tzunj, tcwal Dioskey, bix o tzaj tsma'n Dios Espíritu Santo cyuyey, jaj Espíritu e cyaj tkba'n Tcwalxin tu'n ttzaj tsma'n cyey, tu'n tajben te jun tstiwa tuj cyanema tcwal Dioskey.

Tu'nj Espíritu Santo n-el cyni'ya ti'j ka Dios Cymana, bix ju' tzunj tzin cykba'na “Kman Dios.”
⁷ Ju'tzen tten yaa'ntl preskey tjak' tcawbil ley, sino tcwal Dioskey. Bix tu'nj tcwal Dioskey, ccyiik'ela jcykaba e cyaj tkba'n Dios cyey tu'n Cristo.

Tej t-xi' tcubsa'n Pablo twitz cye oclal tu'n mi'n chi aj meltz'aj tuj jxnak'tzbil te ootxa jaj mintii' tipemal

⁸ Pero amale tcwalet Dioskey ja'lewe, nejl min cytzki'na Dios, bix ajbenkey cyej dios yaa'n jax.
⁹ Pero ja'lewe cytzki'n'tla Dios, bix ka ja Dios ma tak' tu'n texin ejee'y. Ju' tzunj, ¿titzen tten tu'n t-xi' cybi'na juntl maj jxnak'tzbil te ootxa mintii' tipemal tu'n cycleta bix mlay tu'n tk'on t-xtalbil Dios cyey? ¿Cyajpey tu'n cyoca te pres tjak' tcawbil juntl maj? ¹⁰ Ma tzak' cwel cynimana kej k'ij xjan cye judío, bix kej xjaw xjan, bix kej nink'ij xjan, bix kej jnabk'i tu'n mi'n tz'ak'anana cytx'otx'a, nuk tu'n cynimana cyley judío. ¹¹ Nbaj nc'u'ja cyi'ja, cuma ka ma cyaj cycye'yena colbil cyey tu'n Cristo, nuktzen wajxa o chin ak'anana cyxola.

¹² Key oclal, cxe'l ncubsa'na nwitz a cyey tu'n cyxi' lpey ti'j e bint wu'na. E cyaj ncyey'ena tu'n toc ke nc'u'ja ti' ley, bix in oca tisen jun yaa'n judío tisen cyey.

C'oquel cyc'u'ja ti'j jba'n e binchankey wi'ja tej ntena cyxola nejl. ¹³ C'ulel tuj cyc'u'ja nuket mi'n e tzaj jun yabel wi'ja, minttle in tena cyxola tu'n t-xi' nk'umena tpochal Cristo cyey. ¹⁴ Bix amale atet nyabela, pero min el cyiiq'uena inayena bix min el cylojo'na inayena, sino e cyk'olbey inayena. Tej npona cyxola, tsanjel Dios kena tuj cywitz a, bix

sma'n kena tu'n Cristo Jesús tuj cywitza. ¹⁵ Pero ja'lewe, ¿ti ma baj? Mintl chi tzalaja wi'ja tisen tuj tneel. Nejl, nuket ba'n e bint cyu'na wi'ja, otle jatz cyii'na tbak' cywitza tu'n ttzaj cyk'o'na weya, tu'n ncyaja ba'n, nimtzen oc wak'a cyey. Cytzki'na jax wu'na. ¹⁶ Tzinen ta' jun tyolel Dios kena tuj cywitza nejl. Ju' tzunj, ¿tumelpa tu'n t-xi' cykba'na ma chin oca te aj k'oj cyi'ja nuk tu'nj e nkbaya jba'n tpochal Cristo cyey? ¹⁷ Yal kej tzpetsal cyxola, nim n-oc cyipenxin ti'j tu'n cyelxin ba'n tuj cywitza. Pero min tzin cybincha'nxin ju'wa tu'n t-xi' cyk'o'nxin jun ba'n te cyey, sino nuk tu'n tel cypa'n cyiiba wi'ja, tu'ntzen cyoc lpey nuk cyi'jxin. ¹⁸ Ba'n te tu'n toc cyipenxin ti'j tu'n cyelxin ba'n tuj cywitza, pero yaa'n ba'nj tu'n toc cyipenxin ti'j nuk tu'n t-xi' cynaabla tuj il. Weya, oj nchin yolena cyuyey, nuk o'cx tu'n tk'oj jun ba'n te cyey wu'na. Oc wipena ti'j tu'n cycyaja tuj ba'n tejntena cyxola, bix tuyaj jax wajbila lu, nchin tz'ibena te cyey ja'lewe. ¹⁹ Key ncwala min tz'el cyni'ya ti'j, tisen niy'x tchyonel tu'n jun xuuj ojxe ttzaj tal, ju'xsen niy'x q'uixc'aj wu'na cyu'na. Pero niy'x q'uixc'aj wu'na tcab maj tu'n cyitz'ja. Pero q'uiyex q'uixc'aj wu'na ojxe toc cynaabla mas tisen te Cristo. ²⁰ Waja chin tena cyxola ja'lewe tu'n nyolena cyuyey, tu'n tcub cych'ixpu'na cynaabla, tu'ntzen mintii'tl il ti'j tu'n cyoc wilena. Min tz'el nni'ya ti'j ti tten tcyaj cycye'yena nxnak'tzbila.

Jun techel ti'j Sara tuya Agar

²¹ Key xjal cyaja tu'n cytena tjak' tcawbil tley Moisés, cxe'l nkanena cyey, ¿tu'n tikentzen min tz'oc cybi'na j-e cub ttz'i'ben Moisés? ²² C'oquel

cyc'u'ja ti'j jun yol tz'i'ben tuj tley Moisés. Ul itz'j ca'ba tcwal Abraham. Jun tcwalxin e tzaj ti'j tk'opaj t-xu'lxin, Agar, jun xuuj tocx tjak' tcawbil juntl xjal, bix juntl tcwalxin e tzaj ti'j t-xu'lxin, Sara, bix yaa'ntzen k'opaj texuj. ²³ Yal talj xuuj k'opaj, itz'jk'a tisex nbaj cyxol xjal, cuma cwalx ttxuk'a. Pero jtal xuuj yaa'n k'opaj, itz'jk'a nuk o'cx tu'nj tipemal Dios otk cyaj tkba'n Dios te ttxuk'a ya tijtlxuj. ²⁴ Ja tzunkej ca'ba xuuj lu cyuya cyal tzin cyechla'n kej ca'ba trat lu. Ja trat e bint twi'j witz Sinaí, nbint tu'n nuk tu'n cyten xjal tjak' jcyiw cawbil. Bix ja xuuj Agar tzin techla'n ja trat lu, cuma tocxtxin tjak' tpatróntxin. ²⁵ C'oquel cyc'u'ja ti'j oc cyk'o'n kej xjal Arabe tbi jwitz Sinaí te Agar, te yec'bil junx ta' Agar cyuyaj na'l ley te ja'lewe. Tzin techla'ntxin Jerusalén, cuma tisenx jatxin yaa'n tzakpi'n tu'nj e tentxin tjak' tcawbil juntl xjal, jax ju'x yaa'n tzakpi'n kej na'l ley te Jerusalén tu'nj ete' tjak' tcawbil tley Moisés. ²⁶ Pero kej xjal aj Jerusalén te tuj cya'j ko', tzakpi'n eto'. Tcwal jun tnom te tuj cya'j ko', bix tzin techla'n Sara ja tnom lu. ²⁷ Tu'n tyeec'an at juntl wik Jerusalén, tzin tkba'n tyol Dios cyjulu: “Tzi Dios te Jerusalén, ‘Jay xuuj mlay tz'alena ja'lewe, tzalaja. Jay xuuj min ttzki'na ti tten tu'n tiy'x tchyonel tu'na, š-ina tu'n ttzalajebila. Jay xuuj tjunala ja'lewe, mas chi ul tala twitzj xuuj at tchmil,’ tzi Dios te Jerusalén,” tzi tyol Dios. Bix te ja Jerusalén lu ko' ja'lewe.

²⁸ Key ocslal, tisenx ul itz'j Isaac nuk tu'nj e cyaj tk'o'n Dios tyol te Abraham, jax ju'x cyey o chi oca tcwal Dios nuk tu'nj t-xtalbil e cyaj tk'o'nxin cyey.

²⁹ Bix jk'oj e baj nejl, jax nbaj ja'lewe. Nejl, jtcwal

Abraham ul itz'j nuk tu'n tipen tocslabl e k'oj ti'j tcwalxin ul itz'j tu'n tipemal Dios. Jax ju'x ja'lewe, kej xjal n-oc ke cyc'u'j ti'j cyex cybinchben tu'n cyclet nchi k'oj cyi'j xjal n-oc ke cyc'u'j ti' Dios tu'n cyclet. ³⁰ Pero mlay chi caman. C'oquel cyc'u'ja ti'j ti toc tu'n tyol Dios. “Xomax jxuuj ak'anal lu tuyax tal, cuma yaa'n tumel tu'n tk'oj jun kab tal jxuuj k'opaj. Nuk o'cx tal jxuuj yaa'n k'opaj at toclen tu'n tiik'ente tkab,” tzi tyol Dios.

³¹ Ju' tzunj, key ocslal, ejoo' ocslal yaa'n tisen tal jun xuuj k'opaj, sino tisen tal jxuuj yaa'n k'opaj.

5

Chi we'xixa cuma ma chi tzakpeta tjak' ootxa ley

¹ Key hermano, cuma ma tz'el ttzakpi'n Cristo ejoo' ti' ley tu'n kten tzakpi'ntl, ju' tzunj cyk'o'nc cyipena ti'j tu'n cywe'xixa cywitzj xjal cyaj tu'n cyocxa juntl maj tjak' ley tu'n cycleta, tisen oj toc yugo ti' twi' wacx. ² Inayena, Pablo, cxe'l nkba'na cyey, ka ma chi cuyana tu'n tel keset ttz'umel cytz'albila tu'n cycleta, mi'ntltzen tz'ajben Cristo cyey tu'n cycleta. ³ Bix jax cxe'l nkba'na cyey, jaca juun xinak cyxola, ka cyaja tu'n tel keset ttz'umel cytz'albila tu'n cycleta, jax ilxsen ti'j tu'n tbint cykilcaxsen tley Moisés cyu'na tu'n cycleta. ⁴ Key xjal ma tz'oc cyk'on cyiiba ti'j cynimbila ti' ley tu'n cyoca jiquen twitz Dios, matzen chi el tx'ometey ti' colbil cyey tu'n Cristo. Ma cyaj cycye'yena t-xtalbil Dios ⁵ ntzaj k'o'n tu'n Espíritu Santo. Ko oquel jiquen twitz Dios nuk o'cx tu'nj kocslabl ti' Dios tuj kanem, bix nuk o'cx tu'n tzunj kocslabl ba'n kayon ti'j kchunk'lal te junx maj tuya Dios.

⁶ Kxol ocslal ti' Jesucristo, mintii' il ti'j ka ma tz'el keset kchu'l bix ka min, cuma junx ta' cykilca ko'. Nuk kocslabl at tajbel, bix tu'n kocslabl n-oc cyak' kuya ke.

⁷ Nejl, ba'n nche'x lpey ti' jaxxix yol. Pero ja'lewe, ¿ti ma baj? Ma txi' tztzpetsa'n jun xjal ejee'y, tu'n tcyaj cycye'yena jaxxix yol. ⁸ Pero jxjal ma cub cyi'ja tu'n, tu'n cyoca tjak' ley, yaa'n te Dios, cuma ma tzaj ttxco'n Dios ejee'y tu'n cytza-kpeta ti' tcawbil ley. ⁹ Cyc'ojlanx cyiiba cywitzj cabtl tztzpetsal cyxola, cuma cxe'l t'z'iy cyxnak'tzabl cyxola, tisen jun cluj k'otj te ttx'otx'el pan njaw punntz'aj oj n-ocx levadura te tk'anel. ¹⁰ Cuma ma tcyiwsa Kaaw nc'u'ja, ju' tzunj c'oquel ke nc'u'ja ti'j mi'n tz'el cypa'n cyiiba ti'j ma txi' nkba'na cyey. Pero jxjal tztzpetsal cyxola, amale jawnexet, pero ctzaal tk'o'n Dios tcastiwa.

¹¹ Yajtzen weya, yaa'n jax cyu'n xjal ka lux kena nchin k'umen il ti'j q'uelel keset kchu'l tu'n klet. Nuket txi' nk'umena ju'wa, tisen tzin cykba'n juun xjal, minttzenle ntzaj cyk'oj xjal judío wi'ja. Nuket e cyaj ncyeyena jyol ma chi clet xjal nuk tu'nj e cyim Cristo twitz cruz, jaxettzele ncyaj cyk'o'n judío tu'n cyk'ojl wi'ja. ¹² Kej xjal cyaj tu'n cycpeta, jaxitle ba'n tu'n tel kesettzen cye cyjos.

¹³ Key ocslal, o tzaj ttxco'n Dios ejee'y tu'n cytena tzakpi'n ti'j tcawbil ley. Pero min e tzaj tk'o'nxin cycolbila ti' ley tu'n cybinchana nuk tik'ch taj cyxumlala, sino tz'ajbenxit cycolbila tu'n cyonen cyiiba tuya nim tk'ak'bil cyc'u'ja. ¹⁴ Chi ajbena cyxolxa ju'wa, cuma cykilca yol tuj ley njapan baj twi' tu'n ja yol lu: "C'oquel cyak' ke cyuyey cyey tisenj n-oc cyak'a cyey," tzi tyol Dios. ¹⁵ Pero ka

nuk nchi jaw k'ojla cyxolxa, tisen oj n-oc cytx'an cyiib txyan, cyk'o'nc cwent cyi'ja, cuma jac'a chi naja cykilca cyu'nx cyiiba.

¿Alcye tu'n tbint ku'n? ¿Jun tajbil Espíritu Santo bix ka alcyej jun tajbil kxumlal?

¹⁶ Cxe'l nkba'na cyey, cyii'nx cynaabla tu'n junx q'uelela tuya tajbil Espíritu Santo, tu'ntzen mi'ntl txi' cynimana nuk tajbil cyxumlala. ¹⁷ Tcy'i knaabl aj il jtaj Espíritu Santo, bix jax tcy'i Espíritu Santo jtaj knaabl aj il. Kej ca'ba lu cyajk'oj cyiib. Ju' tzunj, mi'n chi binchana nuk alcyej taj cyxumlala. ¹⁸ Pero q'uelel cyni'ya ti'j, oj nche'x lpey ti'j Espíritu Santo, yaa'n ete'tla tjak' tcawbil ley, sino tjak' tcawbil Espíritu Santo.

¹⁹ Tzinente ti nbint cyu'nj xjal nche'x lpe ti'j cynaabl aj il. Nchi oc ipan cyi'j xuuj yaa'n cyxu'l bix cyi'j xinak yaa'n cychmil. Nuk nchi jyon cyi'j pajbaj bix tik'ch taj cyxumlal. ²⁰ Nchi ocx sukel t-xee' cyken sant. Bix n-oc ke cyc'u'j cyi' chmambaj. Bix n-oc cyipen tu'n tbint ka' cyi' juntl xjal. At k'oj cyxol bix at chi'l cyc'u'j cyi' juntl xjal. Nuk ntzaj cyk'oj ti'j cykilca nbaj. Bix n-oc cyipen ti'j nuk tu'n cycaman cyibaj niy'tl xjal. Ncub ten pabl cyiib cyxol. N-el cyiiq'uen cyej xjal nchi oc lpe ti' juntl xnak'tzbil. ²¹ Nchi achen jte cyuya at. Byol xjalke. Bix nuk jaj taj cyxumlal nbint cyu'n. Bix nimtl ka' ncybincha kej xjal nchi niman cynaabl aj il. Cxe'l nkba'na cyey, tisenx e xi' nkba'na cyey tej ntena cyxola nejl, kej xjal nchi binchan jka' lu, mlay chi ocx tuj tcawbil Dios.

²² Pero cyekej xjal nche'x lpe ti'j Espíritu Santo, tzin tk'o'n Espíritu Santo cye cyjulu: N-octzen cyak'

xjal cye, bix at cytzalajeb, bix at tuj ttžyal, bix at cypasensya. Min chi k'ojl cyi' xjal, sino n-oc cyipen ti'j tu'n tbint jun ba'n cye juntl. Nchi japan baj ti' cyyol cyuya xjal. ²³ Maansxseke oj nchi yolen cyuya xjal. Bix nchi tzyun cyiib twitz tka'yel. Kej xjal lepchec ti' Espíritu Santo ju'wa, mintii' il ti'j tu'n t-xi' tkba'n jun ley alcyej tu'n tbint cyu'n. ²⁴ Kej t-xjal Cristo, ma cyaj cycye'yen tachbil cyxumlal bix ti taj cynaabl aj il.

²⁵ Key ocslal, o kiik' kchunk'lal tu'n Espíritu Santo. Ju' tzunj, ko kbincha'c'a ti taj Espíritu Santo.

²⁶ Mi'n cub kbisen mas jawnex ko' cywitz juntl. Mi'n ko jyon tu'n ttzaj cyk'oj juntl. Mi'n ko achen jte kuya at bix ti' cyaak'en.

6

¹ Key ocslal, ka at tumel cyuyey at jun cyxola ma cub tz'ak tuj jun til, cywa'bajawtzen juntl maj, bix tuya mansbajil cyc'u'ja oj cyyolena tuya, key nchi nima Espíritu Santo. Pero cyc'ojlanx cyiiba, tu'ntzen mi'n chi cub tz'aka tuj til. ² Cyonex cyiiba oj toc pena cyi'ja. Oj nchi onena ti'j cyiketx mastl ju'wa, njapan baj tajbil Cristo cyu'na.

³ Yaa'n tumel tu'n tjaw kniman kiib, cuma ka mintii' kpaltel tuj kwitz, nko tzpet, cuma at kpaltel.

⁴ Yaa'n tumel tu'n ktzalaj ti'j ka mas ma bint ku'n cywitz juntl. Mas ba'n tu'n kmlonte kex knaabl, bix ka ba'n ma bint ku'n, tu'n ktzalaj ti'j. ⁵ Ma k'oj te jaca juun xjal taak'en tu'n tbint tu'n. Ju' tzunj, il ti'j tu'n toc kc'u'j ti'j kex kaak'en.

⁶ Ejee'y o cyiik'a jxnak'tzbil ti' tyol Dios, ba'n tu'n t-xi' cyk'o'na ch'in waabj cye kej cyxnak'tzala bix ti'j alcyej ba'n at cyuyey.

⁷ Mi'n chi el tzpeta ti'j te Dios ba'n tu'n. Mlay cub cyyajla'na jaxin. Jnbint cyu'na tisen jun awal twitzxin. Alcyej ncu'x cyawa'na, jax cjawel cychmo'na. ⁸ Katzen ma cu'x cyawa'na tajbil cynaabla ka', cjaweltzen cychmo'na cycyamecyia te junx maj. Pero ka ma cu'x cyawa'na tajbil Espíritu Santo, cjaweltzen cychmo'na cychunk'lala te junx maj k'o'n tu'n Espíritu Santo. ⁹ Ju' tzunj, mi'n ko sict tu'n kbinchante jba'n, cuma oj tpon tumel, cjawel kchmo'n jun ba'n tu'n Dios, ka min ma cyaj kk'o'n tu'n tbint ba'n ku'n. ¹⁰ Jatzen tyem ja'lewe tu'n tcu'x kawa'n. Ju' tzunj, kk'a'c kipen ti'j tu'n kbinchante jba'n te cykilca xjal, bix tneelxix cyekej ocslal ti' Cristo.

Njaw tnimsa'n Pablo ti'j o bint twitz cruz tu'n Kaaw Jesucristo

¹¹ Cycye'yenx ke nmak letra nxi' ntz'i'bena ja'lewe tu'nx nk'aba, tu'ntzen tbaj twi' nyola. C'oquel cyc'u'ja ti'j manc'bil nyola cyey.

¹² Kej xjal cyxola tzin cykba'n il ti'j tu'n tel keset ttz'umel cytz'albila, nchi yolenxin ju'wa nuk tu'n cyelxin ba'n tuj cywitz xjal, bix yaa'n tuj twitz Dios. Cycy'ixin tu'n ttzaj cyk'oj kej jawnex judío cyi'jxin tu'nj tzin cyk'umenxin ka nchi clet ke xjal nuk tu'nj tcyimlen Cristo twitz cruz. ¹³ Jax wu'na nuk cyajxin tu'n mi'n chi oc i'lenxin cyu'n jawnex judío, cuma amale tzint cykba'nxin il ti'j tu'n tel keset ttz'umel cytz'albila tu'n cycuyatey tley Moisés, pero ejee'xxin min chi nimanxin cykil tley Moisés. Cyajxin tu'n cypeta nuk o'cx tu'n t-xi' cykba'nxin cyej jawnex judío aj Galacia ma cub cyi'j cyu'nxin. ¹⁴ Yal weya, min jaw nnimsan

wiiba tu'nj nbint wu'na. Nuk o'cx cxe'l nk'umena ti'j o bint twitz cruz tu'n Kaaw Jesucristo. Tu'nj tcyimlenxin twitz cruz, ma naj nmojbabl wiiba tuya cynaabl xjal te twitx tx'otx'. Mintii'tl wajbila tu'n wela ba'n tuj cywitz xjal te twitz tx'otx', bix jax mintii'tl wajbela tuj cywitzxin. ¹⁵ Mintii' il ti'j ka ma tz'oc jun techel ti' kxumlal bix ka min. J-il ti'j, jaj ka ma ko oc ac'aj xjal. ¹⁶ Cykilca kej xjal ma chi oc ac'aj tuj cyanem, chi temeltzen tuj ttzyal tuya Dios, bix ctzaal k'a'ben tc'u'j Dios cyi'jxin, bix jaxxix t-xjal Dioskexin.

¹⁷ Tetzen ja'lewe mi'ntltzen tz'oc cybi'na cyyol x'tak' xnak'tzal, cuma nimxsen ma tz'oc pjet nx-umlala tuj taak'en Jesús, te yec'bil inayenja kbalte jaxxix yol.

Jun k'olbebl tu'n Pablo cye ocslal aj Galacia

¹⁸ Cyiik'xita t-xtalbil Cawel kxol, Jesucristo, tuj cyanema, key hermano.

O'cx nyolja.

**Ac'aj testamento (El Nuevo testamento in
Mam de Todos Santos)
New Testament in Mam Todos Santos; mam
(GT:mam:Mam)**

copyright © 2000 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mam

Dialect: Todos Santos

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mam (Todos Santos) [mam], Guatemala

Copyright Information

© 2000, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mam

© 2000, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

359e148d-ed45-5e5e-b7c0-e74b8b7b1504